

UDC 378.091.31:378.011.3-051:81'243
DOI: 10.52534/msu-pp.6(1).2020.59-65

Halyna V. Prystai*

Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
82100, 24 Ivan Franko Str., Drohobych, Ukraine

Features of the Development of Written Competence in the Process of Training an English Teacher

Article's History:

Received: 25.01.2020

Revised: 22.02.2020

Accepted: 29.03.2020

Suggested Citation:

Prystai, H.V. (2020). Features of the development of written competence in the process of training an English teacher. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Pedagogy and Psychology"*, 6(1), 59-65.

Abstract. The relevance of the article is determined by the continuous development of digital and information technologies, as a result of which the processes of intercultural communication move to the virtual space, which, for its part, determines the need for a qualitatively new level of written competence, foreign in particular. The purpose of the research is to analyse the specific features of the development of English-language communicative writing competence in future teachers of philology. In the course of the work, the method of studying and analysing methodological and linguistic literature is used; the method of studying the experience of teachers; the method of analysing textbooks, curricula and methodological recommendations intended for use in higher education; the method of classification and generalisation to clarify the structure of English-language communicative competence in written speech; the method of scientific observation of the educational process, students' activities during the design of written messages. The article analyses the specific features of the development of English-language written competence of future teachers of philology. It was found out that the level of speech writing competence depends on theoretical knowledge about the specific features of building text messages and speech styles, on the skills of analysing and expressing one's own opinion. Types of communicative written speech are defined. The key elements of the structure of English-language communicative competence in writing in future specialists of the pedagogical field are highlighted. The main linguodidactic principles of teaching writing are outlined and it is proved that their consistent compliance allows developing proper writing skills. The scientific novelty of the research results consists of a detailed description of the structure of competence in writing and a description of the interdependence of all its components

Keywords: written utterance, writing skills and abilities, linguodidactic foundations, communicative writing speech

*Corresponding author

Галина Василівна Пристай

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
82100, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, Україна

Особливості формування писемної компетентності в процесі підготовки вчителя англійської мови

Анотація. Актуальність статті визначається невідомим розвитком цифрових та інформаційних технологій, внаслідок чого процеси міжкультурної комунікації переходять у віртуальний простір, що, зі свого боку, зумовлює потребу в якісно новому рівні писемної компетентності, іноземної зокрема. Метою наукової роботи є аналіз особливостей розвитку англомовної комунікативної писемної компетентності в майбутніх педагогів-філологів. У процесі роботи використано метод вивчення та аналізу методичної й лінгвістичної літератури; метод вивчення досвіду викладачів; метод аналізу підручників, навчальних програм і методичних рекомендацій, призначених для використання у вищій школі; метод класифікації й узагальнення для уточнення структури англомовної комунікативної компетентності в писемному мовленні; метод наукового спостереження за освітнім процесом, діяльністю студентів під час оформлення письмових повідомлень. У статті проаналізовано особливості формування й розвитку англомовної писемної компетентності майбутніх учителів-філологів. З'ясовано, що рівень мовленнєвої писемної компетентності залежить від теоретичних знань про специфіку побудови текстових повідомлень і про стилі мовлення, від навичок аналізу та викладу власної думки. Визначено види комунікативного писемного мовлення. Виокремлено ключові елементи структури англомовної комунікативної компетентності в письмі в майбутніх фахівців педагогічної сфери. Окреслено основні лінгводидактичні принципи навчання письма й доведено, що послідовне їхнє дотримання дає змогу сформувати належні навички писемного мовлення. Наукова новизна результатів дослідження полягає в детальній характеристиці структури компетентності в письмі та описі взаємозалежності всіх її складових

Ключові слова: письмове висловлювання, писемні навички й уміння, лінгводидактичні основи, комунікативне писемне мовлення

Постановка проблеми

Потреба в спілкуванні та співпраці в економічній, технічній, культурній та освітній сферах країн з різними мовами, культурами, звичаями й традиціями детермінувала новий зміст освіти, спрямований на формування компетентностей XXI століття. Зазначені вимоги передбачають зокрема оновлення освітніх технологій навчання іноземної мови в закладах вищої освіти. Без сумніву, що професійна й фахова компетентності вчителя англійської мови безпосередньо пов'язані з предметною компетентністю. Відтак формування належної англомовної комунікативної компетентності – один з пріоритетів й очікуваних результатів освітньо-професійної підготовки майбутніх учителів-філологів. Зокрема важливим є уміння студентів спілкуватися в письмовій формі згідно з визначеними завданнями задля досягнення тої чи тої мети.

Аналіз актуальних досліджень і публікацій

Аналіз психолінгвістичної та лінгводидактичної літератури засвідчив, що проблема формування навичок писемного мовлення як виду мовленнєвої діяльності є надзвичайно актуальною [1; 2; 3]. Особливості навчання письма іноземною мовою були предметом розгляду наукових праць І. Бім [4], О. Вишневського [5], Н. Гез [6], Т. Глазунової [7], О. Тарнопольського, С. Кожушко [8],

С. Ніколаєвої [9], О. Пінської [10], С. Шатілова [11], Т. Яхонтової [12] та ін. Доведено, що рівень мовленнєвої компетентності, писемної зокрема, безпосередньо залежить від знань про особливості побудови тексту, про стилі мовлення, а також від умінь аналізувати та ґрунтовно викладати свою думку [13; 14; 15]. Психологи, описуючи труднощі продукування письма, наголошують, що писемне мовлення передбачає уміння абстрагуватися [16, с. 263]; автор допису має самостійно визначити структуру повідомлення так, щоб бути зрозумілим читачеві [17], внаслідок чого навичці письма властива усвідомленість, передача потрібного змісту [9].

Як засвідчив аналіз, формування навичок письма відбувається лише після засвоєння навичок аудіювання, говоріння та читання й становить основу ієрархічної залежності між видами мовленнєвої діяльності [18, с. 26–27]. Письмо залучає рукомоторний, зоровий, артикуляційний і слуховий аналізатори [18, с. 28]; саме через активізацію діяльності всіх аналізаторів письмо детермінує швидше запам'ятовування інформації [19, с. 100]. Орфографічні та графічні навички формують матеріальну базу письма [9]. Це означає, що для формування думок на папері (графічних образів) використовують мовні знаки, які закріплені в корі головного мозку нервовими зв'язками і пов'язані з рухомоторними та

зоровими образами. Погоджуємося з думкою С. Ніколаєвої, яка стверджує, що вміння писемного мовлення важливе ще з однієї причини: воно є засобом підвищення рівня володіння усним мовленням, адже усне повідомлення, підготовлене спочатку на письмі, набуває логічності та послідовності [9]. Відтак проблема навчання письма, розвитку й удосконалення писемних навичок є актуальною для опанування іноземною мовою. Незважаючи на достатню кількість наукових розвідок щодо навчання писемного мовлення, проблема формування в студентів умінь, що забезпечують виклад власних думок у письмовій формі, вивчена недостатньо.

Мета статті

Проаналізувати особливості формування в майбутніх учителів-філологів англomовної комунікативної компетентності в письмі. Досягнення визначеної мети передбачає вирішення таких завдань: 1) узагальнити структуру іншомовної комунікативної компетентності в писемному мовленні та суміжні з нею поняття; 2) охарактеризувати основні лінгводидактичні принципи формування й розвитку компетентності в письмі студентів філологічних спеціальностей педагогічних ЗВО.

Результати дослідження

Варто розпочати з того, що раніше в методиці викладання іноземних мов термін «письмо» тлумачили лише як письмову фіксацію мови, а саме оволодіння графікою й орфографією [5]. Письмо використовувалося як засіб навчання для оволодіння читанням й усним мовленням, а також як засіб контролю знань мовного матеріалу й практичних умінь аудіювання, усного висловлювання і читання [18, с. 140–152]. У сучасній лінгводидактичній науці пріоритети змінилися. У «Новому словнику методичних термінів і понять» знаходимо тлумачення

терміну «письмо», яке має три значення [20]. По-перше, під «письмом» розуміють «знакову систему фіксації мови, що дає змогу за допомогою графічних знаків передавати інформацію на відстань і закріплювати її в часі» [16]. Значення другого поняття автори тлумачать як форму письмового повідомлення чи текст. Третє значення тлумачиться як «продуктивний вид мовної діяльності, що забезпечує вираження думки в графічній формі» [20, с. 197]. Однак найчастіше вживаними є два поняття: письмо та писемне мовлення. Перше розуміють як засвоєння техніки застосування графічної й орфографічної систем мови. Друге описують як організацію висловлювань, вираження думок на письмі за допомогою слів, словосполучень і речень. Зазначимо, що техніка письма (англійський термін «*mechanics of writing*») передбачає опанування алфавітом мови, що вивчається, орфографією та пунктуацією. Деякі дослідники тлумачать її як початковий етап на шляху до продуктивного писемного мовлення [9].

Отож, предметом дослідження є писемне мовлення («*writing*»), яке поділяється на дві гілки: навчальне писемне мовлення (*writing for training* або *writing for reinforcement*) та комунікативне писемне мовлення (*writing for communication*). З'ясуємо особливості кожного з них. До характеристик навчального писемного мовлення належить виконання завдань (як комунікативних, так і умовно-комунікативних), метою яких є опанування необхідними писемними лексико-граматичними навичками та мовленнєвими вміннями. Натомість завданням комунікативного писемного мовлення є написання письмового мовленнєвого повідомлення, адже воно спрямоване на розвиток умінь створювати різні типи та жанри письмових повідомлень. Відтак розрізняють два види комунікативного писемного мовлення (рис. 1):

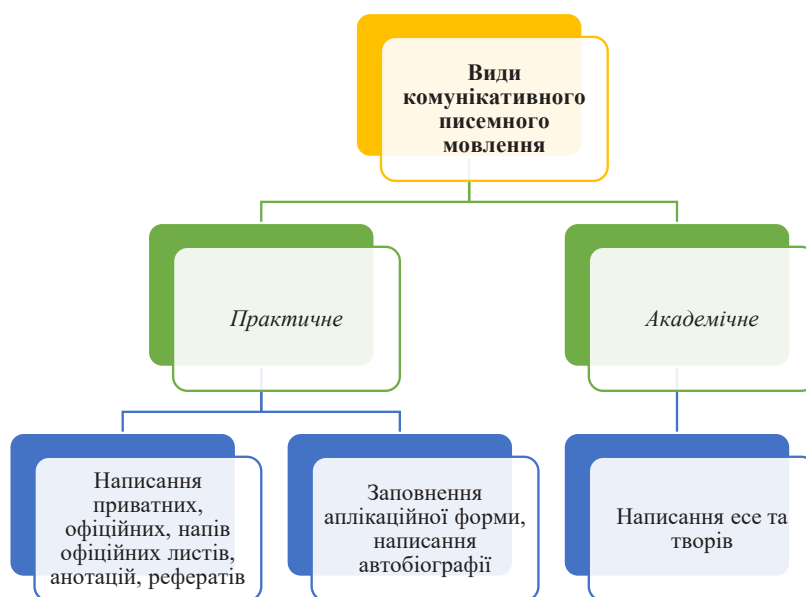

Рисунок 1. Класифікація видів комунікативного писемного мовлення

Як бачимо, обидва різновиди письма впливають як на розвиток комунікативних умінь студентів у читанні, говорінні, аудіюванні, так і на формування й удосконалення їхніх граматичних і лексичних мовленевих навичок. Задля забезпечення процесу навчання загалом і досягнення належного результату в опануванні компетентності в письмі зокрема, студенти-філологи вчать аналізувати письмові завдання, передавати на письмі змістовну інформацію, викладаючи думки логічно й послідовно та відповідно до структури повідомлення, аргументуючи свій вибір. Закріплення умінь і навичок писемного мовлення здійснюється через виконання завдань з елементами новизни, а саме вирішення навчально-комунікативних ситуацій, де вказано стосунки та комунікативні наміри співрозмовників, а також обставини спілкування. Оскільки писемне мовлення – продуктивний вид діяльності, вміння виражати думки в письмовій формі, то, відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, досвідчений користувач рівня С1–С2 уміє створювати чіткий, добре структурований, детальний текст на складні теми,

демонструючи володіння організаційними моделями, засобами зв'язку й об'єднанням елементів тексту [21]. Під терміном «текст» у цьому контексті розуміють листи, твори або доповіді, логічно побудовані публіцистичні статті, резюме й огляди професійних або літературних праць [21, с. 101–108]. Водночас, скажімо, згідно з вимогами освітньо-професійної програми для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю «014 Середня освіта (Мова і література (англійська))» галузі знань «01 Освіта/Педагогіка» Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка випускник має уміти, зокрема сприймати, відтворювати і створювати усні й писемні монологічні та діалогічні висловлювання різних видів, типів і жанрів, виявляти особливості форми, значення та вживання мовних одиниць, зіставляти явища іноземної мови з їхніми еквівалентами в рідній, аналізувати лексичні та граматичні явища мови, що вивчається [22].

Структуру англомовної компетентності в письмі можна розглядати й з точки зору компетентнісного підходу (рис. 2).

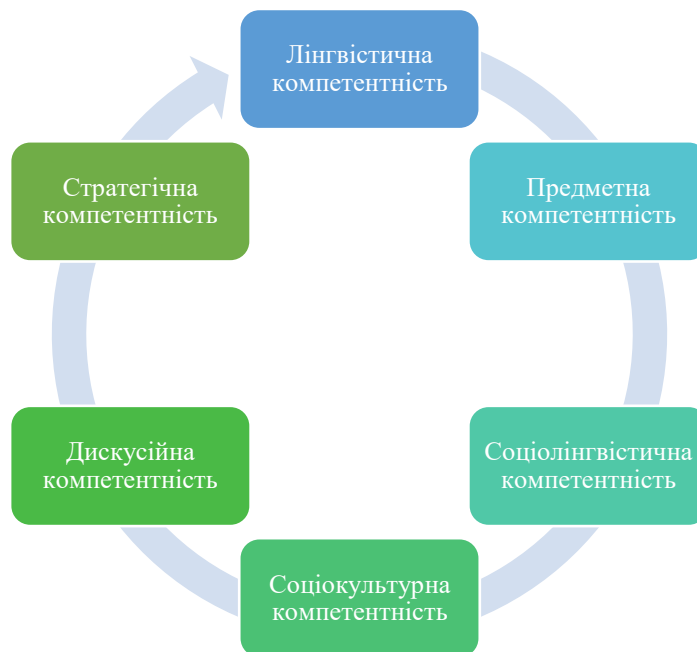

Рисунок 2. Структура англомовної компетентності в письмі в контексті компетентнісного підходу

У такому випадку можемо побачити, що ця конструкція багатогранна, охоплює інші ключові компетентності й сама входить до їхнього складу. Отже, утворюється така собі інтегрована неподільна єдність, складники якої взаємозалежні. Сюди належить лінгвістична компетентність, а саме оволодіння студентами належними мовними засобами – лексичними й граматичними. Наступна складова – предметна компетентність, тобто концептуальна картина майбутнього вчителя. Соціолінгвістичну складову в англійській комунікативній компетентності в письмі (далі КП) характеризуємо як здатність створювати тексти згідно з ситуаціями, визначаючи тематичне наповнення, форму

й тип тексту. Натомість соціокультурний рівень охоплює знання про національні та культурні особливості композиції письмових висловлювань. Зараховуємо до складу КП дискусійну компетентність як здатність будувати та/або інтерпретувати тексти й стратегічну компетентність як здатність компенсувати недостатній рівень знань/досвіду через самонавчання.

Проаналізовані праці дослідників засвідчили, що теоретичне розуміння іншомовної КП характеризується як сукупність знань, умінь, навичок, властивих тій чи тій іноземній мові [1; 2]. Скажімо, Л. Гейхман доводить, що іншомовна КП – це здатність і готовність здійснювати іншомовне спілкування, оволодівши мовними засобами

й процесами породження та розпізнавання мови, спираючись на граматичні, лексичні, орфографічні знання, вміння і навички, уміння розпізнавати мову на слух і вміння спілкуватися усно [23, с. 82]. Ю. Овечкіна запевняє, що КП – це спроможність зrealізувати письмове спілкування іноземною мовою з точки зору особистої чи професійної комунікації, використовуючи знання і вміння, навички й досвід роботи з іншомовним текстом [24]. Вважаємо, що англійська КП студента-філолога охоплює знання, уміння, досвід використання практичного й академічного писемного мовлення, його уміння згідно з мовленнєвою ситуацією використовувати норми соціальної поведінки й мовленнєвого етикету, а також методичну підготовку до його викладання у школі і постійне оновлення цих знань задля їхнього успішного застосування в умовах, що змінюються.

Одним із чільних чинників розвитку компетентності в писемному мовленні студентів філологічних спеціальностей педагогічних ЗВО є врахування й дотримання викладачем таких дидактичних принципів: 1) принцип інтегрованості письма з іншими видами мовленнєвої діяльності (аудіюванням, читанням, говорінням); 2) принцип використання різноманітних (за ознакою комунікативності / некомунікативності) видів вправ для розв'язування різних завдань у навчанні письма. Зокрема мова йде про такі види вправ, як некомунікативні репродуктивні (об'єднання простих речень у складне); комунікативні репродуктивні (підстановка, трансформація ЗМ, перефразування); комунікативні продуктивні (запитання-відповідь, написання плану); 3) принцип раціонального поєднання вправ з різним ступенем керованості – в процесі формування вмінь КП використовують вправи із частковим або мінімальним рівнем керування, а саме такі, де студент має вибір мовленнєвих одиниць / граматичних структур (наприклад, вправи на підстановку, трансформацію, завершення зразка мовлення, відповіді на запитання тощо); 4) принцип широкого використання інформаційних / комп'ютерних технологій, який забезпечує індивідуалізацію процесу навчання. Завдяки застосуванню комп'ютерних програм під час навчання письму забезпечується індивідуалізація процесу навчання завдяки можливості пристосуватися до потреб кожного студента. Це, скажімо, електронні програми вивчення англійської мови *Diamond English*, *LearningApps.org*, *Bridge to English-2000*, *Learn English*, «Англійська мова. Тестові завдання і ключі»; для дистанційного навчання *MOODLE*, *ILIAS*, *aTutor*, *Claroline*, *Dokeos*, *Fedena*, *Sakai* тощо; навчальна програма «*English Grammar in Use*», мультимедіа (наприклад, *Power Point*), *Smart-дошки*. Крім цього, використання можливостей веб-технологій (блог, вікі, подкаст, веб-квест, Ютуб, Флікр, чати, форуми тощо) сприяють формуванню й розвитку рецептивних і продуктивних мовленнєвих навичок, зокрема навичок у письмі; 5) принцип отримання студентами всіх необхідних пояснень стосовно формату писемного тексту, який потрібно навчитися писати (його структури, композиції, складових частин, засобів висловлювання

думки, забезпечення єдності, логічної та мовної зв'язаності тексту). Викладачу варто чітко й зрозуміло пояснити завдання письмової роботи, попередньо закріпивши мовленнєві навички письма – лексичні (наприклад, синонімічний повтор) й граматичні (скажімо, вставні слова) навички, а також навички вживання засобів зв'язку між фразами / реченнями (як-от, слова-перелічування); 6) принцип використання різних прийомів, які допомагають продукувати та логічно композиційно розмістити ідеї для написання різних видів писемних текстів. Скажімо, добір заголовка до тексту, поділ тексту на абзаци, визначення головної думки, складання плану сприяють побудові текстів різних стилів; натомість створення, аналіз ситуації, встановлення зв'язків, зіставлення фактів дають змогу сформулювати необхідні висновки; 7) принцип поєднання індивідуального навчання з навчанням у співробітництві. Навички самостійної роботи сприятимуть самоосвіті особистості в майбутньому, а здатність до роботи в групі / команді, уміння домовлятися, підпорядковуватися чи брати відповідальність на себе сприятиме подальшій соціалізації та розвитку комунікативних умінь. Більш того, дотримання згаданого принципу дає змогу студентам-філологам втілити свій досвід, здобути знання через актуальну творчу чи дослідницьку діяльність; 8) принцип вирішення завдань (*the task-based approach*). Навчання мови на основі завдань – це підхід, за якого навчання мови здійснюється через вирішення завдань з реального життя з певною педагогічною метою. Цей принцип стимулює до креативності, проте з чітко визначеною формою результату, наприклад, написання електронного листа із запитом конкретної інформації; 9) принцип впровадження спеціальних видів навчальної діяльності для розвитку високої мотивації студентів щодо оволодіння навичками та вміннями англійського письма (наприклад, створити в соціальній мережі профіль групи та регулярно його оновлювати, роблячи дописи про новини, враження від екскурсій); 10) принцип урахування та раціональне використання основних методичних підходів до навчання письма: текстового, жанрового, процесуального та інтегрованого.

У такий спосіб дотримання вказаних принципів можливе за умов врахування розміру й змісту письмових робіт згідно з різними етапами опрацювання мовного та / або мовленнєвого матеріалу; за умов послідовного використання інтерактивних методик і технік навчання (у співробітництві, кейс-методу тощо) для вдосконалення практичних мовленнєвих умінь за допомогою письма; урахування мовного, країнознавчого, лінгвокраїнознавчого, соціокультурного аспектів під час постановки письмових завдань; використання переваг інтегрованого процесу навчання в процесі формування іншомовної комунікативної компетенції, зокрема за допомогою письмових творчих робіт; і, зрештою, навчання писемного мовлення має відбуватися за умов, максимально наближених до реальних комунікативних потреб.

Висновки

Отже, в процесі наукової розвідки було з'ясовано, що іншомовна компетентність у письмі є складною впорядкованою структурою, до якої відповідно до компетентнісного підходу входять лінгвістична, предметна, соціолінгвістична, соціокультурна, дискусійна та стратегічна компетентності. Обґрунтовано мету навчання іншомовного писемного спілкування у вищій школі, яка полягає в оволодінні академічним рівнем комунікативного писемного мовлення. Визначено, що досягнення цієї мети можливе за умови урахування певних

лінгводидактичних принципів, зокрема мова йде про принципи інтегрованості, варіативності видів вправ і прийомів, раціонального поєднання, використання інформаційних технологій і спеціалізованих видів роботи, поєднання індивідуальної та колективної роботи, урахування й раціональне використання основних методологічних підходів. Перспективами подальших досліджень вбачаємо укладання системи вправ для розвитку компетентності в комунікативному писемному мовленні студентів філологічних факультетів педагогічних вузів.

Список використаних джерел

- [1] Harris A. Integrating written communication skills: Working towards a whole of course approach. *Teaching in Higher Education*. 2016. Vol. 21, No. 3. P. 287–300.
- [2] Mazlan K.S., Sui L.K.M., Jano Z. Designing an eportfolio conceptual framework to enhance written communication skills among undergraduate students. *Asian Social Science*. 2015. Vol. 11, No. 17. P. 35–47.
- [3] Geertsema S., Nyman C., van Deventer C. Short message service (SMS) language and written language skills: Educators' perspectives. *South African Journal of Education*. 2011. Vol. 31, No. 4. P. 475–487.
- [4] Бим И.Л. Профильное обучение иностранным языкам на старшей ступени общеобразовательной школы. Проблемы и перспективы. Москва: Просвещение, 2007. 168 с.
- [5] Вишневський О.І. Довідник вчителя іноземної мови. Київ: Радянська школа, 1982. 152 с.
- [6] Гальскова Н.Д., Гез Н.И. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика: учеб. пособ. 3-е изд. Москва: Академия, 2006. 336 с.
- [7] Глазунова Т.М. Навчання писемного спілкування англійською мовою із застосуванням «діалог-журналу» (II курс мовного педагогічного вузу): автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 1997. 19 с.
- [8] Тарнопольський О.Б., Кожушко С.П., Кабанова М.Р. Гейміфікація в навчанні іноземних мов у вищій школі. *Іноземні мови*. 2018. Т. 95, № 2. С. 15–22.
- [9] Nikolaeva S., Synekop O. Social aspect of student's language learning style in differentiated ESP instruction. *Universal Journal of Educational Research*. 2020. Vol. 8, No. 9. P. 4224–4233.
- [10] Пінська О.Л. Особистісно орієнтований підхід до організації самостійної роботи студентів. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія*. 2019. Вип. 1. С. 176–182.
- [11] Шатілова О.С. Способи мовленнєвого впливу в аспекті реалізації текстових категорій. *Вісник Донецького національного університету. Серія Б: Гуманітарні науки*. 2015. Вип. 1–2. С. 313–318.
- [12] Yakhontova T. Conventions of English research discourse and the writing of non-anglophone authors. *Journal of Korean Medical Science*. 2020. Vol. 35, No. 40. Article number e331.
- [13] Babayigit S. Contributions of word-level and verbal skills to written expression: Comparison of learners who speak English as a first (L1) and second language (L2). *Reading and Writing*. 2014. Vol. 27, No. 7. P. 1207–1229.
- [14] Apel K., Werfel K. Using morphological awareness instruction to improve written language skills. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*. 2014. Vol. 45, No. 4. P. 251–260.
- [15] Almacioğlu G., Okan Z. Genre-based approach to writing instruction for students at an English language and literature department. *Eurasian Journal of Applied Linguistics*. 2018. Vol. 4, No. 1. P. 71–100.
- [16] Выготский Л.С. Мышление и речь. *Избранные психологические исследования*. Москва: АПН РСФСР, 1956. С. 39–385.
- [17] Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии: в 2-х т. Москва: Педагогика, 1989. Т. 1. 320 с.
- [18] Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: навч. посіб. 2-ге вид., допов. і перероб. Київ: Знання, 2011. 206 с.
- [19] Добровольська Л.С. Розвиток іншомовних умінь старшокласників у процесі вивчення освітніх курсів англійською мовою: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського. Одеса, 2007. 275 с.
- [20] Азимов Э.Г., Шукин А.Н. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам). Москва: Икар, 2009. 448 с.
- [21] Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / за ред. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.
- [22] Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Мова і література (англійська, німецька))» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю «014 Середня освіта (Мова і література (англійська))» галузі знань «01 Освіта/Педагогіка». URL: http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/01_anm.pdf (дата звернення: 10.03.2020).

- [23] Гейхман Л.К. Интерактивное обучение общению (общепедагогический подход): дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Пермский национальный исследовательский политехнический университет. Екатеринбург, 2003. 426 с.
- [24] Овечкина Ю.Р. Содержательный компонент оценивания коммуникативной компетенции в иноязычной письменной речи студентов языкового вуза. *Педагогическое образование в России*. 2012. Вып. 6. С. 104–108.

References

- [1] Harris, A. (2016). Integrating written communication skills: Working towards a whole of course approach. *Teaching in Higher Education*, 21(3), 287-300.
- [2] Mazlan, K.S., Sui, L.K.M., & Jano, Z. (2015). Designing an eportfolio conceptual framework to enhance written communication skills among undergraduate students. *Asian Social Science*, 11(17), 35-47.
- [3] Geertsema, S., Hyman, C., & van Deventer, C. (2011). Short message service (SMS) language and written language skills: Educators' perspectives. *South African Journal of Education*, 31(4), 475-487.
- [4] Bim, I.L. (2007). *Specialized teaching of foreign languages at the senior level of the general education school. Problems and prospects*. Moscow: Prosveshcheniye.
- [5] Vyshnevskiy, O.I. (1982). *Foreign language teacher's guide*. Kyiv: Radianska shkola.
- [6] Galskova, N.D., & Gez, N.I. (2006). *Theory of teaching foreign languages. Linguodidactics and methodology* (3rd ed.). Moscow: Academia.
- [7] Hlazunova, T.M. (1997). *Teaching written communication in English with the use of "dialogue magazine" (II course of language pedagogical university)* (Candidate thesis, Kyiv National Linguistic University, Kyiv, Ukraine).
- [8] Tarnopolsky, O., Kozhushko, S., & Kabanova, M. (2018). Gamification in foreign language teaching at higher schools. *Foreign Languages*, 95(2), 15-22.
- [9] Nikolaeva, S., & Synekop, O. (2020). Social aspect of student's language learning style in differentiated ESP instruction. *Universal Journal of Educational Research*, 8(9), 4224-4233.
- [10] Pinska, O. (2019). Personality-oriented approach to the organization of students' self-guided work. *Bulletin of Alfred Nobel University. Series "Pedagogy and Psychology"*, 1, 176-182.
- [11] Shatilova, O.S. (2015). Methods of speech influence in the aspect of implementation of the text categories. *Bulletin of Donetsk National University Series B: The Humanities*, 1-2, 313-318.
- [12] Yakhontova, T. (2020). Conventions of English research discourse and the writing of non-anglophone authors. *Journal of Korean Medical Science*, 35(40), article number e331.
- [13] Babayiğit, S. (2014). Contributions of word-level and verbal skills to written expression: Comparison of learners who speak English as a first (L1) and second language (L2). *Reading and Writing*, 27(7), 1207-1229.
- [14] Apel, K., & Werfel, K. (2014). Using morphological awareness instruction to improve written language skills. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 45(4), 251-260.
- [15] Almacioğlu, G., & Okan, Z. (2018). Genre-based approach to writing instruction for students at an English language and literature department. *Eurasian Journal of Applied Linguistics*, 4(1), 71-100.
- [16] Vygotskiy, L.S. (1956). Thinking and speaking. In *Selected psychological research* (pp. 39-385). Moscow: APN RSFSR.
- [17] Rubinshteyn, S.L. (1989). *Fundamentals of general psychology (Vol. 1)*. Moscow: Pedagogika.
- [18] Vyshnevskiy, O.I. (2011). *Methods of teaching foreign languages* (2nd ed.). Kyiv: Znannia.
- [19] Dobrovolska, L.S. (2007). *Development of foreign language skills of high school students in the process of studying educational courses in English* (Candidate dissertation, South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky, Odesa, Ukraine).
- [20] Azimov, E.G., & Shchukin, A.N. (2009). *New dictionary of methodological terms and concepts (theory and practice of language teaching)*. Moscow: Ikar.
- [21] Nikolaeva, S.Yu. (Ed.). (2003). *Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment*. Kyiv: Lenvit.
- [22] Educational and professional program "Secondary education (Language and Literature (English, German))" of the second (master's) level of higher education in the specialty "014 Secondary education (Language and Literature (English))" field of knowledge "01 Education / Pedagogy". (2019). Retrieved from http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/01_anm.pdf.
- [23] Geykhman, L.K. (2003). *Interactive communication training (general pedagogical approach)* (Doctoral dissertation, Perm National Research Polytechnic University, Yekaterinburg, Russian Federation).
- [24] Ovechkina, Y.R. (2012). The content component of the assessment of communicative competence in foreign language written speech of students of a language university. *Pedagogical Education in Russia*, 6, 104-108.